

Στην πρώτη περίοδο της μεταπολίτευσης, εκεί λίγο πριν τα είκοσι μου χρόνια, θεωρούσα ότι ζούσα σε μια πολύ τυχερή συγκυρία. Η γενιά μου δεν είχε γνωρίσει Πόλεμο, Κατοχή, Εμφύλιο και είχε αποφύγει όλο το διχαστικό, αρρωστημένα καταθλιπτικό, μετεμφυλιακό, κλίμα. Πείνα, φτώχια, τρόμο, μιζέρια, εκτελέσεις. Όλα τούτα εμείς δεν τα προλάβαμε.

Επίσης, λόγω της παιδικής ηλικίας δεν ζήσαμε συνειδητά τις εκλογές Βίας & Νοθείας, τον Ανένδοτο, το αποκαλούμενο και ως Βασιλικό πραξικόπημα και ασφαλώς την επιβολή της Δικτατορίας. Ήταν οι συνταγματάρχες, που μας πέρασαν στην εφηβεία, και ήταν ο [Νοέμβριος](#)

που δόμησε το πρώτο σοκ πολιτικού χαρακτήρα, το οποίο, μοιραία, αποτέλεσε το πρώτο υλικό για την κατασκευή πρωτόλειων, έστω, πολιτικών σκέψεων.

Έτσι λοιπόν από το καλοκαίρι του '74 και μετά, οι εκλογές έδιναν πάλι, ύστερα από δέκα χρόνια, το δικαίωμα στον πολίτη να ακούσει, να σκεφθεί και να αποφασίσει ποιος και πως θα τον κυβερνήσει. Ήταν η στιγμή που η Πολιτική αποκτούσε πάλι ουσία και δίκαιες διαστάσεις. Για μας άνοιγαν οι πύλες της πολιτικής αντίληψης.

Σαράντα χρόνια αργότερα, αυτή η θεώρηση έχει ανατραπεί. Η ρήση του Niccolo Machiavelli ότι οι Πολιτικοί δεν έχουν κοινό τόπο με την Ηθική κερδίζει όλο και περισσότερο έδαφος ανάμεσα σε πολλούς πολίτες, μετατρέποντάς τους σε όντα απολιτικά. Απαίδευτοι και τηλεορασόπληκτοι, δεν ενοχλεί τόσο ότι δεν είναι ενεργοί πολίτες. Κάτι τέτοιο είναι και δικαιώμα τους. Ενοχλεί ότι δεν έχουν κοινωνική συνείδηση. Κι αυτό δεν είναι δικαιώμα τους.

Έτσι ερχόμαστε ακόμα πιο κοντά με τους συμμάχους μας, στην άλλη όχθη του Ατλαντικού, όπου περισσότεροι ψηφίζουν στο American Idol παρά στις προεδρικές τους εκλογές. Και αυτό σε συνδυασμό με τα οικονομικά, όπου κάποια στιγμή θα πρέπει να αποφασίσουμε για το πόσο ευθυνόμαστε, για το πόσο ήταν στημένο και βέβαια για το ποιοι επωφελούνται από τη βαθιά ύφεση.

Σε ότι αφορά τη συμμετοχή των πολιτικών σε αυτό πλέγμα ας θυμηθούμε την άποψη του Milton Friedman: «Αν θέσουμε την κυβέρνηση επικεφαλής στη Σαχάρα, σε πέντε χρόνια θα έχουμε έλλειψη άμμου»

Στα καθ' ημάς τώρα, μας κατευθύνει ένας πρωθυπουργός που από τη στιγμή που ανέλαβε λησμόνησε τα αντιμνημονιακά του κρεσέντα και εμείς ξεχάσαμε τη δήλωσή του, πως ακόμα και αν θα του πρόσφεραν την ηγεσία του κόμματος, που τώρα ηγείται, θα την αρνηθεί. Φαίνεται, πως αν η αξιοπιστία αποτελεί προτέρημα για τους πολιτικούς, η εξουσία το αναιρεί.

Σε ότι αφορά δε το άλλο κόμμα, το οποίο φέρεται να διεκδικεί την εξουσία, θα πρέπει να πείσει ότι πραγματικά τη θέλει, ότι μπορεί να αρθρώσει λόγο οικονομικό και πολιτικό διαφορετικό και να πάψει να μας μπερδεύει σε καθημερινή βάση.

Σε ένα τοπίο θολό, με έντονη ίντριγκα και εντονότερη αποφορά, ο μέσος Έλληνας πολίτης αισθάνεται, μόνος, προδομένος, βορά στον κάθε καιροσκόπο.

Το 2014, έφυγε χειρότερα από το 2013 και η εποχή που θεωρούσα πολύ πιο τυχερή από εκείνη των γονέων μου αρχίζει να δειχνεί πιο ύπουλη, πιο βρώμικη, πιο θεατρική και με σαφώς πιο σκοτεινούς ορίζοντες.

Διότι εκείνη η γενιά, βεβαίως, βγήκε στην κοινωνία, καθημαγμένη, κατακερατισμένη, βουτηγμένη στο αίμα και στο μίσος, αλλά είχε μέλλον, είχε προοπτικές. Ευχόμενος να λαθεύω, νιώθω ότι εμείς έχουμε κυρίως παρελθόν και το σπουδαιότερο: Υπάρχουν πολλοί, πάρα πολλοί, που καταδικάζονται δίχως ίχνος ενοχής, δίχως καμμιά συμμετοχή στις οργιώδεις κομπίνες, στα ευτελή όνειρα, στο ξέφτισμα του κοινωνικού ιστού. Πολύ δε φοβούμαι, πως υπάρχουν και άλλοι τόσοι, θύτες, που θα βγούν ισχυρότεροι από αυτό το μακελειό.

Ίσως αυτή να είναι η μεγαλύτερη αμαρτία της ύφεσης. Ότι δηλαδή δεν λειτούργησε, ούτε θα λειτουργήσει σαν φίλτρο ώστε να αποβάλλει ότι αρρωστημένο και να κατακρατήσει ότι υγιές. Τουναντίον, επιτέθηκε με ολοκληρωτική βαναυσότητα επί δικαίων και αδίκων, διαλύοντας κάθε έννοια πρόνοιας κια δικαίου, ισοπεδώνοντας τα πάντα. Πρέπει να κατηγορηθούν οι πολίτες, άραγε, για αυτό;

Καλή χρονιά και καλή μας τύχη